

# IJsvogels in de regio: het jaar 2006

Vorig jaar bent u op de hoogte gebracht van het succesverhaal van de IJsvogels in Gooi en Vechtstreek tussen 1995 en 2005. Lees zonodig de achtergronden nog eens in jg. 40, nr. 2 van mei 2006. Hoe het broedseizoen 2006 is verlopen en wat zich nog meer heeft afgespeeld rond de IJsvogelwerkgroep leest u in het onderstaande.

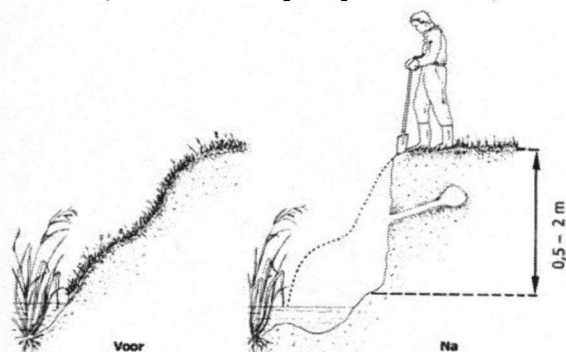
## Jelle Harder

Verwijzend naar het in de aanhef genoemde artikel zal ik mij in dit verhaal beperken tot een samenvatting van de resultaten in 2006. Om maar meteen duidelijk te zijn: er hebben in 2006 27-32 paar IJsvogels gebroed in het werkgebied van de Vogelwerkgroep het Gooi en Omstreken. Alweer een geweldig aantal. De ingezette trend van meer dan 30 paar werd niet gehaald, wat waarschijnlijk het gevolg was van sneeuwval en vooral vorst in de eerste drie weken van maart die bijzonder koud waren. Op sommige plaatsen in ons land vroom het meer dan 10°C. Veel water was dichtgevroren; hier en daar werd zelfs geschaatst. Voor een aantal IJsvogels was dat winterweer wellicht toch te zwaar en zij legden het loodje.

In de verdeling over de verschillende gemeenten in de regio blijkt Naarden weer de koploper te zijn, op afstand gevolgd door 's-Graveland. Het aantal broedparen per plaats was als volgt: Naarden (10-11), 's-Graveland (5), Hilversum (3-4), Nigtevecht (1-3), Nederhorst den Berg, Vreeland, Loenen, Nieuwersluis, Kortenhoeft, Huizen, Eemnes, Eembrugge (alle 1), Ankeveen (0-1). In alle overige gemeenten zijn geen paren vastgesteld. Totaal dus 27-32 paar.

### Terreinen, wanden en bezetting

De leden van de IJsvogelwerkgroep hebben in 2006 de ijsvogelwanden weer opgeknapt en de monitoring gedaan. De groep bestond uit 32 personen (in 2005: 26 en per april 2007: 43).

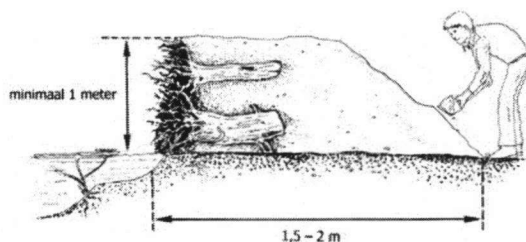


In 2006 zijn op 42 terreinen niet minder dan 110 wanden gecontroleerd (96 afgestoken oevers, 13 wortelkluiten en 1 opgeworpen grondwal). Per

terrein is doorgaans ruimte voor één ijsvogel-territorium.

Om de IJsvogels zelf nog wat keuze te geven wordt altijd geprobeerd binnen een gebied meerdere wanden aan te leggen.

Op de 42 terreinen van 2006 broedden op 15 terreinen (38%) IJsvogels in door de werkgroep gemaakte wanden. Dat is lager dan in voorgaande jaren. De verklaringen hiervoor is hierboven reeds gegeven. Iets anders is dat begin 2006 op niet minder dan 12 terreinen nog nieuwe ijsvogelwanden zijn gemaakt. Het was te verwachten dat die niet allemaal door IJsvogels bezet zouden worden. In hoeverre de draagkracht van een bepaalde regio aan IJsvogels bereikt is, is nu nog niet duidelijk. Van de 27 paar zeker broedende IJsvogels zaten er wel 18 paar (67%) in de ijsvogelwanden. Een prima score die het nut van de wanden in ieder geval bevestigt.



Om alle leden van de werkgroep op de hoogte te houden van lopende en interessante zaken is er een digitale Nieuwsbrief, 'IJsvogelnieuws Gooi en Vechtstreek' geheten. In 2006 verscheen die vier keer.

### Opmerkelijke zaken

- Meest opvallende gebeurtenis in 2006 was ongetwijfeld het winnen van de Paul Fentener van Vlissingen AD Natuurprijs. Hierover is uitgebreid verhaald in De Korhaan jg. 40, nr. 5 van november 2006. Het winnen werd gevolgd door vele telefoontjes, mailtjes, kaarten, interviews en artikelen in diverse bladen en kranten, waaronder de Weekkrant Soest Nu, de Gooi- en Eemlander, het Nederlands Dagblad, Natura, Tuin & Landschap en de Nieuwsbrief van het Goois Natuurreservaat. Ook radio en tv van RTV-NH namen een interview af.

- Over geheel 2006 werden ruim 100 ijsvogelwaarnemingen genoteerd. Deze en ook die van [www.waarnemingen.nl](http://www.waarnemingen.nl) werden goed gebruikt om voor een aantal gevallen duidelijkheid te krijgen of een IJsvogel ergens broedvogel is geweest.

- Vooral buiten het broedseizoen worden IJsvogels op allerlei plaatsen gezien. Voorbeelden hiervan zijn o.a. de Beethovenlaan en de Nagtglassloot te Naarden, het Mouwtje in Bussum en voor Hilversum in de Oude Haven, de vijvers van Kerkelanden, de Lorentzvijver, een tuin aan de 's-Gravelandseweg en op de Dudoktribune van het sportpark.

- Wie graag een IJsvogel wil zien heeft daarop de meeste kans bij de Huizer pier. Het hele jaar door zijn er waarnemingen.

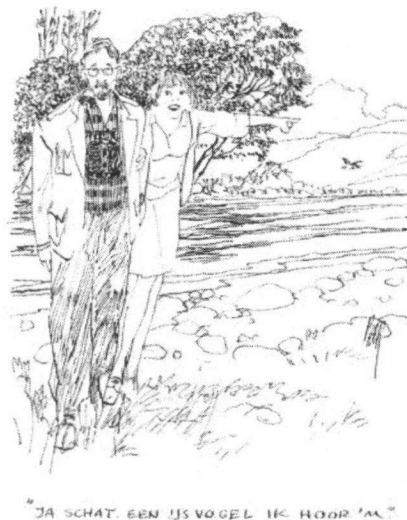
- Langs de Vecht werden op een laat moment (21 maart 2006) nog 18 ijsvogelwanden gemaakt. Bij controle op 2 mei werd hierin al direct een broedgeval vastgesteld.

- Het vermoeden bestaat al enkele jaren dat in de Naarder Vesting IJsvogels in gaten in de vestingmuren broeden. Dat geldt speciaal in de omgeving van het Vestingeiland.

- Op verzoek van het IVN Soest werden op 2 oktober enkele terreinen bezocht en adviezen gegeven over het maken van ijsvogelwanden. Bij die gelegenheid werd het eerst bekende broedgeval vastgesteld. Een oude nestgang langs de Eem vertoonde nog duidelijke sporen van het broeden.

- In Huizen werd contact gezocht met de gemeente over het broeden van een IJsvogel in de haven. De aanleiding was de uitbreiding van het aantal ligplaatsen waarvoor lange steigers werden gebouwd en oeverbeschoeiing aangebracht. De al broedende IJsvogels zouden hierdoor zeker verstoord worden. In overleg met de heer Reilink, hoofd wijkbeheer Openbare werken van Huizen, werd het werk stilgelegd vanaf 10 mei. De IJsvogels hadden jongen, die hoorbaar waren bij de nestwand. Op 24 mei kon ik melden dat de

jongen waren uitgevlogen en het werk hervat kon worden. Om verdere problemen te voorkomen heb ik de nestwand onbruikbaar gemaakt. De heer Reilink stelde spontaan voor mee te willen werken aan de realisering van een nieuwe broedplek voor de IJsvogels. Eind 2006 werd hiervoor een terreinbezoek gebracht en een voorstel neergelegd.



### Oproep voor 2007

De afgelopen winter is een bijzonder zachte winter geweest. De IJsvogels varen er wel bij. Dat belooft wat voor het nieuwe broedseizoen dat al in volle gang is.

Van de gelegenheid maak ik graag gebruik u allen nog eens op te roepen waarnemingen van IJsvogels te noteren. Stuur deze bij voorkeur via een waarnemingskaartje van de vogelwerkgroep in. Rechtstreeks naar mij is ook een mogelijkheid. Vooral waarnemingen uit het broedseizoen zijn van groot belang. (maart-augustus, met als kern april en mei).

Jelle Harder, Oude Amersfoortseweg 56, 1213 AE Hilversum, 035-6937858, [jelleharder@hetnet.nl](mailto:jelleharder@hetnet.nl)

## Botenstalling gezocht

Met het geld van de Natuurprijs wil de IJsvogelwerkgroep een boot met trailer kopen. Voor de stalling daarvan wordt gezocht naar een gratis plaats. De plek moet veilig zijn, bijvoorbeeld in een loods of schuur. De boot blijft op de trailer staan. Een soortgelijke plek wordt gezocht voor een Canadese kano. Zowel de boot als de kano worden gebruikt voor onderzoek naar broedende IJsvogels in het Vechtplassengebied. De aanbieder van een geschikte plek zal gelegenheid krijgen de boot ook eens te gebruiken.

Reactie graag naar Jelle Harder, 035-6937858 of [jelleharder@hetnet.nl](mailto:jelleharder@hetnet.nl)